

106 169

Národní památkový ústav	
Do	2018-03-13 09:59:22
NPU-310/20824/2018	
List	1 3

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
IČ: 70890692
28. října 2771/117
702 00 Ostrava

Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál
IČ: 00601357
Dukelská 1423/1
792 11 Bruntál

Váš dopis značky

Naše značka
MK 68692/2017 OPP
MK-S 10695/2016 OPP

Vyřizuje/linka
Kocian Ilja Mgr. / 464

V Praze dne: 31.10.2017

Řízení o prohlášení všeobecného a sportovního gymnázia č. p. 1423, Dukelská č. e. 1, na pozemcích parc. č. 2296 a 1691/2, spolu s pozemky parc. č. 2296 a 1691/2, k. ú. Bruntál - město, obec Bruntál, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury sp. zn. MK-S 10695/2016 OPP, č. j. MK 68692/2017 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Ing. Eva Trejbalová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha:

Rozhodnutí Ministerstva kultury sp. zn. MK-S 10695/2016 OPP, č. j. MK 68692/2017 OPP ze dne 31. 10. 2017

Stejnopis rozhodnutí:

Městský úřad Bruntál
Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Národní památkový ústav, generální ředitelství
Národní památkový ústav, územní odb. pracoviště v Ostravě

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 21

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

MKCRX00BQXZF

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 22. 11. 2017

za správnost: Korvan

V Praze dne 31. 10. 2017
Č. j. MK 68692/2017 OPP
Sp. zn. MK-S 10695/2016 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče **prohlašuje** podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **všeobecné a sportovní gymnázium č. p. 1423, Dukelská č. e. 1, na pozemcích parc. č. 2296 a 1691/2, spolu s pozemky parc. č. 2296 a 1691/2, k. ú. Bruntál - město, obec Bruntál, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku.**

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je účastníkem řízení: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, IČ: 70890692, 28. října 2771/117, 702 00 Olomouc a Všeobecné a sportovní gymnázium Bruntál, IČ: 00601357, Dukelská 1423/1, 792 11 Bruntál.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres umístění kulturní památky do kopie katastrální mapy.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo návrh na prohlášení **všeobecného a sportovního gymnázia č. p. 1423, Dukelská č. e. 1, na pozemcích parc. č. 2296 a 1691/2, spolu s pozemky parc. č. 2296 a 1691/2, k. ú. Bruntál - město, obec Bruntál, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku.** Tento podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a v uvedené věci zahájilo správní řízení.

Městský úřad Bruntál, odbor výstavby a územního plánování, jako příslušný správní orgán památkové péče, ve svém dopise ze dne 14. 10. 2016, č. j. MUBR/71173-16/zil, prohlášení uvedené věci za kulturní památku **doporučil**, a to s následujícím odůvodněním: „*Jedná se o školní budovu postavenou Karlem Neubauerem v roce 1912, s dodnes téměř intaktní dochovanou fasádou, zdobenou v atikových polích a štítech plastickým secesním ornamentem a s původním hodinovým ciferníkem s mozaikou. Zvláště hodnotný je též vstupní prostor a hlavní schodiště. Objekt patří mezi dochované kvalitní příklady veřejných budov z počátku 20. století, architektury pozdní secese, směřující k hledání nového dekorativního stylu, jenž po*

I. světové válce vyústil v art deco. Představuje významnou architektonickou dominantu města. Pro tyto nesporné architektonické hodnoty a význam pro historii a rozvoj školství ve městě ji správní orgán navrhl a doporučuje k prohlášení za kulturní památku.“

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor kultury a památkové péče, ve svém vyjádření MKS 126759/2016 ze dne 3. 10. 2016, prohlášení uvedené věci za kulturní památku **doporučil**. „Budova všeobecného a sportovního gymnázia z počátku 20. století je příkladem veřejné budovy s výraznými architektonickými hodnotami. Objekt vyniká především téměř intaktně dochovanou pozdně secesní fasádou s původním hodinovým ciferníkem ve štítě, vstupními dřevěnými dvoukřídlovými dveřmi včetně dekorativně zdobeného zádveří s vitrážemi v proskleném nadsvětlíku a masivním centrálním kamenným schodištěm s ornamentálně pojatými výplněmi zábradlí. Nové okenní výplně respektují původní členění oken a adekvátním způsobem doplňují vzhled objektu. Druhotná přístavba schodiště, sociálních zařízení a tělocvičny nenarušuje hmotové řešení objektu.“

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, ve svém odborném posouzení **doporučil** prohlášení s následujícím odůvodněním: „...Budova gymnázia představovala ve své době vyspělý příklad stavby na pomezí pozdní secese a rodícího se art déco. Architektura a výzdoba budovy (vstupní portál, štít s ciferníkem hodin a sochařskou výzdobou, hlavní schodiště apod.) dokládala pozornost, jaké se těšila snaha vybudovat význačnou střední školu v Bruntále. Zdroj této architektury můžeme hledat ve vídeňském kulturním okruhu kolem roku 1910, tedy zvláště v pozdní tvorbě Otto Wagnera a jeho žáků, respektive ve vrcholném díle Josefa M. Olbricha, Josefa Hoffmanna a dalších. Budovu navrhla a vystavěla firma Fulda - Joli z Těšína (Teschen) v rakouském Slezsku.

Eugen Fulda (8. 7. 1872, Těšín - 15. 1. 1942, Těšín) patřil k předním stavitelům v tehdejší rakouském Slezsku a jeho firma sídlila ve výše zmíněném Těšíně. Jeho firma se podílela např. na výstavbě divadla v Těšíně podle návrhu Ferdinanda Fellnera a Hermanna Helmera v letech 1908 až 1910. Stavba spojovala principy novobaro s estetikou pozdní secese a představovala důležitý stupeň v genezi tvůrčího profilu firemní projekční kanceláře. V letech 1905 až 1911 působil v této kanceláři mimo jiné architekt Max Hans Joli (16. 6. 1879, Vídeň - 8. 7. 1946, Vídeň), absolvent školy architektury prof. Otto Wagnera Akademie výtvarných umění ve Vídni. S nástupem M. Joliho do Fuldovy kanceláře se v její produkci výrazněji uplatnily architektonické formy vycházející z dekorativismu pozdní secese a rodícího se art déco. Odráží se to v nájemních domech, navržených pro centrum tehdejšího Těšína (např. vlastní dům E. Fuldy, nám. Sv. Kříže, Cieszyn, 1912). Právě tento projekt je ovlivněn řešením bruntálského gymnázia, zvl. pokud se týče tvarování štítů a kompozice hmoty domu.

Výše uvedené informace by zavadaly příčinu vyslovit se ve prospěch podaného návrhu na prohlášení budovy za kulturní památku. Budeme-li hledat adekvátní architektonické dílo obdobného typu, nalezneme takový příklad v Krnově. Jedná se o bývalou Jubilejní obecnou školu císaře Františka Josefa (Opavská 254/34, Krnov) z let 1907-1908 podle návrhu Adolfa Gödricha a Franze Jolleta z tamního městského stavebního úřadu. Uvedená stavba náleží ještě svou výzdobou k projevům vegetabilní secese, zatímco bruntálské gymnázium se hlásí k pozdní secesi s náběhem k art déco. Vrátime-li se do samotného Bruntálu, najdeme zde podobně formovanou stavbu z uvedeného období. Mohli bychom konstatovat, že na dílo E. Fuldy a M. Joliho navázali vídeňští architekti Siegrried Theiss a Hans Jaksch svým návrhem novostavby bruntálské pošty z let 1913-1915 přímo v historickém jádru u hlavního náměstí (ul. M. Tyrše 1499/4, Bruntál). Pravděpodobně i to je vedlo k propojení dekorativismu s formami Heimatstilu. Z výše uvedených příkladů je památkově chráněná pouze školní budova v Krnově.

Vrátíme-li se k otázce, zda by měla být budova bruntálského gymnázia prohlášena za kulturní památku, lze se na uvedený problém podívat ze dvou stran. Z jednoho hlediska představuje budova cennou architekturu, přesahující regionální souvislosti Bruntálska a Jesenicka. Z druhé strany však byla tato stavba zvláště v 2. polovině 20. století a v nedávné době poznamenána řadou problematických stavebních zásahů. Především stavební změny z doby přestavby objektu v letech 1979 až 1982 značně poškodily celkový výraz budovy. Tehdy ještě památková péče nedokázala plně ocenit stavební a architektonický projev pozdní secese a dekorativismu. Navíc nevalná úroveň stavebnictví 70. a 80. let minulého století vedla k likvidaci řady původních architektonických prvků a detailů a k jejich nahrazení typovými produkty. To se značně podepsalo na devastaci zmíněného objektu.

Zničení původních dveřních a okenních výplní, dlažeb, obkladů, dále poměrně utilitárně pojaté dostavby únikových schodišť i sociálních zařízení a to bez ohledu na architektonické kvality historické budovy, poškodily značně památkový potenciál zmíněného objektu. Jedině soustavná práce na jeho kultivaci a odstranění závad, způsobených výše zmíněnými zásahy, mohou do jisté míry napravit uvedené škody. Je tedy otázkou, zda objekt, který si uchoval některé původní prvky a detaily (např. řešení fasády, hlavní schodiště, zádveří hl. vstupu, dřevěný krov střechy) prohlásit památkou a postupně budovu rehabilitovat nebo budovu za památku neprohlásit a tím nepřímou umožnit destrukci zbývajících památkových hodnot. V té souvislosti doporučujeme vlastníkově, aby vytrval při nápravě škod minulosti a zároveň aby hledal syntézu mezi památkovými hodnotami objektu a novým architektonickým výrazem. Dosavadní novější zásahy totiž mají spíše stavitelský než architektonický ráz. V té souvislosti je třeba posuzovat i návrh na prohlášení budovy za kulturní památku.“

Účastníkovi řízení bylo umožněno dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění. Účastník řízení svého práva nevyužil.

Po vyhodnocení výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že se jedná v případě **všeobecného a sportovního gymnázia č. p. 1423, Dukelská č. e. 1, na pozemcích parc. č. 2296 a 1691/2, spolu s pozemky parc. č. 2296 a 1691/2, k. ú. Bruntál - město, obec Bruntál, okres Bruntál, Moravskoslezský kraj**, o kvalitní ukázkou lokální architektury, která představovala ve své době vyspělý příklad stavby na pomezí pozdní secese a rodícího se art deco, jehož zdroj můžeme hledat ve vídeňském kulturním okruhu kolem roku 1910, zvláště v pozdní tvorbě Otto Wagnera a jeho žáků (arch. Max Joli). Jedná se o kvalitní architekturu, přesahující regionální souvislosti Bruntálska a Jesenicka, s množstvím dochovaných původních prvků (např. řešení fasády, zvl. portály s kamenickou a sochařskou výzdobou, zádveří hlavního vstupu, vitráž, hlavní schodiště, dřevěný krov střechy) i původním dispozičním řešením. Objekt má také nespornou (a nenahraditelnou) urbanistickou hodnotu v sousedství piaristického kostela a v kompozici bývalého Niského předměstí v prostorovém kontaktu s městským jádrem. Nároží budovy tvoří rovněž stabilní městotvorný prvek v jinak rozbité urbanistické struktuře určované dopravním průtahem a hromadnou bytovou výstavbou 2. poloviny 20. století. I přes novodobé utilitární stavební zásahy, které částečně poškodily památkový potenciál objektu, je stále možná (a také žádoucí) rehabilitace jak interiéru, tak i exteriéru budovy, k čemuž jistě přispěje památková ochrana objektu.

Svým umístěním, charakterem a historickou podstatou splňuje předmětná věc podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Ing. Eva Trejbalová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Katastrální mapa s vyznačením parc. č. 2296 a 1691/2, k. ú. Bruntál, měřítko 1:1000 (repro www.cuzk.cz)